

Ενας πρωτότυπος πολιτιστικός προεβνητής των χωρών της Ευρώπης

Της ΝΛΥΣ ΕΞΑΡΧΟΠΟΥΛΟΥ

Ενα διαφορετικό πλοίο σαλπάρει σε λίγες ημέρες από το λιμάνι του Ροστόκ, με σκοπό να ταξιδέψει το πλήρωμά του (καλλιτέχνες και μη) σε διάφορα λιμάνια της Ευρώπης και τους κατοίκους των πόλεων ελλιμενισμού του στις διαδρομές της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας. Το όνομά του είναι «Στούμανιτς» και προορισμός του η τέχνη.

Τα πλοία, γενικά, χρησιμοποιούνται για τις θαλάσσιες μεταφορές προϊόντων και ανθρώπων. Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, οι σκοποί τους υπήρξαν εμπορικοί, στρατιωτικοί ή επιβατικοί. Παράλληλα, όμως, τα πλοία απέκτησαν και μια σχέση με την ασηματολογία. Οι Αχαιοί περιμένουν στην Λυλδα τον ούριο άνεμο που θα τους επιτρέψει τη μετάβασή τους στην Τροία. Ο Οδυσσεύς και οι σύντροφοί του παλεύουν με μύριες όσες αντιστάσεις για να επιτύχουν τη θαλάσσια επιστροφή τους στην πατρίδα.

Τα πλοία γίνονται πλέον αφετηρία πολιτισμικών φορτίσεων και σημαία αναφοράς που επιδέχονται διάφορες ερμηνείες. Τέτοια γνωστά πλοία ή πρόσωπα και ιστορίες συνδεδεμένες με πλοία είναι η κιβωτός του Νώε, η Αργοναυτική Εκστρατεία, ο Χριστόφορος Κολόμβος, ο κάπτεν Νέμιο, το Ωρόρα, οι πρόσφυγες του Βιετνάμ (boat people) κ.λπ.

Ενα παλιό γερμανικό πλοίο

Μ' αυτή την αφετηρία, μία ομάδα καλλιτεχνών προσπαθεί να δώσει σάρκα και οστά σε μια μεγαλόπνοη ιδέα: να επανδρώσει και να διαμορφώσει ένα παλιό πλοίο, ώστε να μεταμορφωθεί σε πολιτιστικό προεβνητή της Ευρώπης, ένα φρόνο πολιτιστικών ανταλλαγών. Εμπνευστές του όλου σχεδίου είναι τρία άτομα: ο Ουρς Μπλάσε, του ραδιοφωνικού σταθμού «Σάμπιο» (Ελβετία), που είναι υπεύθυνος για τον ήχο, η Αντωνία Νεουμπάχερ, υπεύθυνη των εικαστικών (Αυστρία) και ο Αρμιν Μέντος, υπεύθυνος των κειμένων (Αυστρία).

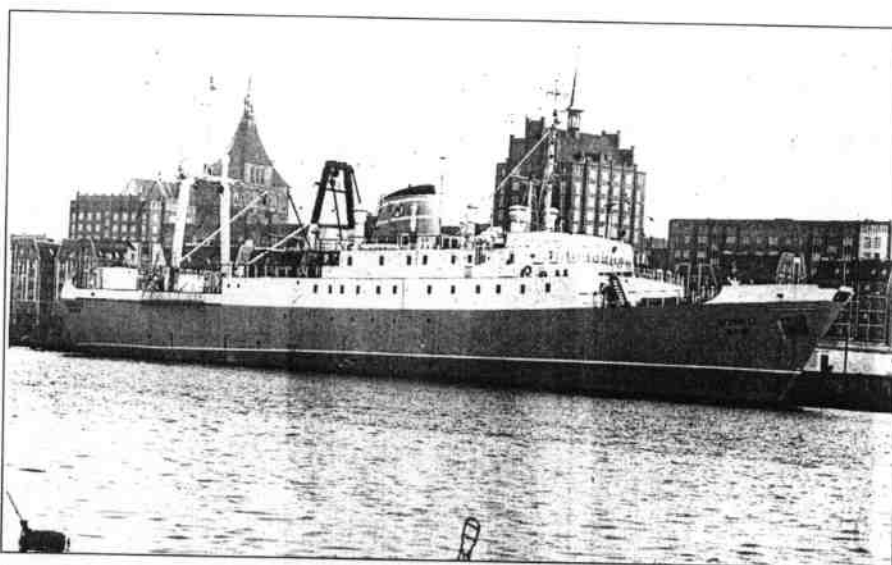
Οι τρεις τους δουλεύουν μαζί από το 1985 και έχουν συμμετάσχει σε πολλά τοπικά και διεθνή φεστιβάλ των ΜΜΕ στη Βιέννη, το Λονδίνο, το Μιλάνο και τη Μαδρίτη.

Στην αρχή της κοινής τους πορείας δημοσιογράφοι ένα κενό οπτικοακουστικό σπουδαίο σε μια φορητά και στη συνέχεια έφεραν σε πέρας με επιτυχία διάφορα προγράμματα για την αυτιστική ραδιοφωνία, το μουσείο σύγχρονης τέχνης του Λος Αντζελες, το σπουδαίο Μπιλντρεκ της Φρεντφρόιτς και άλλα ιδρύματα.

Πρώτος στόχος της καινούργιας ιδέας αυτής της ομάδας του πλοίου, είναι η ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα στους καλλιτέχνες του πλοίου και στους καλλιτέχνες των χωρών ελλιμενισμού, η δημιουργία κοινών εκδηλώσεων και εκθέσεων. Σε αναζήτηση λοιπόν πλοίου, οι άνθρωποι που συνέλαβαν την ιδέα του πλοίου-χώρου της τέχνης, αποφάσισαν να αξιοποιήσουν ένα παλιό αλιευτικό.

Η συγκορία ήταν ευνοϊκή. Μετά την ένωση των δύο Γερμανιών, πολλά από τα πλοία της πρώην Ανατολικής Γερμανίας, που διέφετε το δεύτερο μεγαλύτερο στόλο αλιευτικών ανοιχτής θαλάσσης, έρχετο ή να πουληθούν ή να γίνουν καύσιμα. Ενα από αυτά, το «Στούμανιτς» ήταν το τελευταίο πλοίο υπό γερμανική σημαία, ναυπηγημένο το 1964.

Πάρθηκε, λοιπόν, η απόφαση της διάσωσης του πλοίου. Σ' αυτό συ-

Και το πλοίο της τέχνης σαλπάρει...

Σελεύσεν τούτο οι ίσιοι οι νεύτικοι όσο και οι διοργανωτές και κάποιους επιχειρηματίες. Το 1992, το «Στούμανιτς» αγοράστηκε και στις αρχές του 1993 άρχισε η ανακαίνισή του, που χρηματοδοτήθηκε κυρίως από το υπουργείο Εργασίας της Γερμανίας ως μέρος ενός προγράμματος δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Αυτές οι νέες θέσεις καλύφθηκαν από 33 εργάτες, οι περισσότεροι από τους οποίους ήταν πρώην ναυτικοί.

Και φιλοξενία καλλιτεχνών

Σκοπός της ανακαίνισης ήταν ο εκσυγχρονισμός του πλοίου και η δημιουργία χώρων που θα χρησιμοποιούνταν στις νέες του πολιτισμικές δραστηριότητες. Διαμορφώθηκαν χώροι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως σπουδαίο γραφικών τεχνών και το πλοίο εμπλουτίστηκε με οπτικοακουστικά μέσα. Στόχος: η φιλοξενία καλλιτεχνών και καλλιτεχνικών δημιουργιών από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Το πλοίο μετονομάστηκε σε καλλιτεχνικό διαστημόπλοιο αεροπλάνα (παίζοντας με τη διπλή έννοια της λέξης space στα αγγλικά, δηλαδή, χώρος και διάστημα) και όλα είναι έτοιμα για να επιτέλεσει τον τελικό σκοπό του, το θαλάσσιο ταξίδι.

Σε λίγες ημέρες, λοιπόν, το πλοίο ξεκινά από τη μόνη έδρα του, το λιμάνι του Ροστόκ, με προορισμό τα λιμάνια της Ανατολικής και Δυτικής Ευρώπης. Συμμετέχουν 12 ναυτικοί από το πρώην πλήρωμα του πλοίου, 9 διοικητικοί που σχεδιάζουν το πρόγραμμα, συντονίζουν τις επαφές και τις κοινές δραστηριότητες με τους τοπικούς διοργανωτές των εκδηλώσεων, συλλέγουν φωτογραφικό και οπτικοακουστικό υλικό, το αρχειοθετούν κ.λπ.

Παράλληλα, φιλοξενούνται 15 καλλιτέχνες, που τους παρέχεται η δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τον εξοπλισμό του «Στούμανιτς» για τη δουλειά τους και την παρουσίασή της. Επιπλέον, θα διαμορφωθούν κοινά προγράμματα και σεμινάρια/εργαστήρια για καλλι-

τέχνες τούτο φέτος, ως εκπαιδευτικές χώρες, με στόχο την καλλιτεχνική δημιουργία και τη δημοσιοποίηση των έργων. Τα εργαστήρια αυτά θα περιλαμβάνουν επίσης:

- Θεωρητικές συζητήσεις για σύγχρονα θέματα που σχετίζονται άμεσα με τις τέχνες και την κοινωνία.
- Έρευνα επί ξεχωριστών πολιτισμικών φαινομένων (προτοπορειακές ομάδες και πρωτοβουλίες).
- Την καταγραφή τέτοιων δραστηριοτήτων με στόχο τη δημιουργία ενός αρχείου, που θα περιλαμβάνει οπτικοακουστικές και έντυπες πληροφορίες για τις πολιτισμικές διαφορές, τις περιφερειακές ευρωπαϊκές περιοχές κ.λπ.

Και του χρόνου στην Ελλάδα

Το «Στούμανιτς» θα προσφέρει ένα χώρο τέχνης, όπου θα συναντώνται και θα ανταλλάσσουν ιδέες οι παραδοσιακοί με τους πρωτοποριακούς καλλιτέχνες και θα συνδίδει διαφορετικά πολιτισμικά και γεωγραφικά περιβάλλοντα. Θα μεταφέρει εκθέσεις, θεατρικές παραγωγές, χώρους συναντήσεων, συνέ-

δρια, εργαστήρια κ.λπ., με σκοπό να ενισχύσει το διαπολιτισμικό διάλογο των καλλιτεχνών διαφορετικών περιοχών.

Περιλαμβάνοντας σ' αυτό το πρότο του ταξίδι, λιμάνια των ανατολικών κρατών, επιδιώκει να ανοίξει νέους δρόμους επικοινωνίας μεταξύ Ανατολής και Δύσης.

Το πρώτο ταξίδι του «Στούμανιτς» τελείται υπό την αιγίδα της Καθ' Ημέραν, γενικής γραμματείας του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Κλάους Κλάμαν, δημάρχου του Ροστόκ. Αρχικά θα περιλάβει τις ανατολικευρωπαϊκές χώρες της Βαλτικής: την Πολωνία, την Εσθονία, τη Λιθουανία και τη Ρωσία. Οι δυτικοευρωπαϊκοί καλλιτέχνες του πλοίου θα αξιοποιήσουν την ευκαιρία να δουλέψουν στον τόπο που θα βρισκόνταν μαζί με τους ντόπιους καλλιτέχνες.

Ο ελλιμενισμός, που θα διαρκεί από μία έως τέσσερις εβδομάδες, θα αξιοποιηθεί για τη γνωριμία και σύσφιξη σχέσεων με τους τοπικούς καλλιτέχνες και τις δημιουργίες τους, οι οποίες θα παρουσιαστούν αργότερα στις σκανδιναβικές και βορειογερμανικές πόλεις. Στη συνέχεια το «Στούμανιτς» θα πάει στο Δουβλίνο και τη Λισαβόνα, με στόχο το πρώτο του ταξίδι να καταλήξει στη μεσογειακή Μαασαλία.

Την επόμενη χρονιά, το πλοίο προγραμματίζει να ταξιδέψει νοτιότερα και να συμπεριλάβει στο πρόγραμμά του και διάφορα λιμάνια της Ελλάδας. Γι' αυτό και επιζητεί να έρθει σε επαφή είτε με μεμονωμένους καλλιτέχνες είτε με πολιτισμικές ομάδες της χώρας μας. Για άμεση επαφή και πληροφορίες, Amin Medosch, Stübnitz, Marieneher Strasse 11, D-18069 Rostock. Τηλ.: 0039-381-8112757. Fax: 0039-381-8112756.

Το πλοίο της τέχνης «Στούμανιτς» στο λιμάνι του Ροστόκ που ετοιμάζεται για το ταξίδι του

Από εκδήλωση στο πλοίο «Στούμανιτς» πέραρι στο Καλοκαίρι στο Ροστόκ, όπου δημιουργήθηκε με μια σύνθεση πυροτεχνημάτων με πλοίο «Όργανο του Δάντη»

